

Dhr. Van Heertum
Borne 46
5481 XR Schijndel

Geertruidenberg, 29 september 2021

Kenmerk: 2021.192
Betreft: aanvullende toelichting cultuurhistorische waarden Borne 46 te Schijndel

Geachte heer Van Heertum,

Het Monumentenhuis Brabant heeft in september 2021 een redengevende omschrijving gemaakt van de langgevelboerderij Borne 46 te Schijndel. Dit rapport is opgesteld door mevr. A. Thijssen, waardesteller monumentenzorg bij het Monumentenhuis Brabant.

Het rapport is opgesteld om de cultuurhistorische waarden van de boerderij vast te stellen. Het is een letterlijke beschrijving van de huidige kenmerken van de boerderij (exterieur en interieur). In de redengevende omschrijving van de boerderij staat vermeld welke onderdelen tot de oorspronkelijke (de bouwperiode) opzet van de boerderij behoren en welke wijzigingen van latere datum zijn. Tot slot wordt de beschrijving afgesloten met een cultuurhistorische waardering. Deze is opgesteld aan de hand van de waarderingscriteria voor de bouwkunst opgesteld door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. In de waardering worden de belangrijkste cultuurhistorische waarden en kenmerken benoemd.

Uit het onderzoek is gebleken dat de boerderij slechts relatieve cultuurhistorische waarden vertegenwoordigt. De boerderij herinnert aan de sociaaleconomische en agrarische ontwikkeling van Schijndel vanaf tenminste 1830, aangezien de boerderij al ingetekend stond op het Kadastraal Minuutplan uit 1830. Omdat de situering van de boerderij, op ruime afstand van en met de nokas haaks op de straat, sinds tenminste 1830 niet is gewijzigd is er ook sprake van situationele waarde. De architectuurhistorische waarden en gaafheid van de boerderij zijn echter in hoge mate aangetast door de verschillende verbouwingen en modernisering.

Het belangrijkste uitgangspunt voor cultuurhistorisch waardevolle bebouwing is de authenticiteit en gaafheid van historisch materiaal. Uit het onderzoek is gebleken dat de

boerderij een lange geschiedenis kent waarbij veel onderdelen van het exterieur meerdere malen zijn vernieuwd, wat bijdraagt aan de historische gelaagdheid van het pand. De cultuurhistorische waarden van de boerderij zouden daarom kunnen worden versterkt door de historische gelaagdheid van het pand beter zichtbaar te maken. Dit zou behaald kunnen worden door de volgende ingrepen:

- Onderzoeken wat de oorspronkelijke invullingen van de vensteropeningen in de voorgevel van het woongedeelte waren en dit beeld herstellen. De huidige invullingen zijn later aangebracht en niet passend bij vensters in een gevel die is opgetrokken in het midden van de twintigste eeuw.
- De kleurtoepassingen van de kozijnen te herstellen. Mogelijk zijn er op de kozijnen in de oostgevel nog onderliggende verflagen aanwezig, waaruit kan blijken welke kleur de vensters oorspronkelijk hadden. Daartoe adviseren wij om kleurhistorisch onderzoek op te laten stellen door een deskundige.
- Het toiletraam, badkamerraam, keukenvenster en het inboetwerk daaromheen zorgen verstoren het aanzicht van de noordgevel. Hier zijn nieuwe wijzigingen mogelijk die het gevelbeeld minder verstoren.

Daarnaast kan ook de landschappelijke inpassing van de boerderij bijdragen aan het herstel van de cultuurhistorische waarden door de tuin in te richten als een boerenerf en de boomgaard te herstellen. Daartoe adviseren wij een landschappelijk inrichtingsplan op te laten stellen door een deskundige. Tevens kan door het bijgebouw te herstellen naar de oorspronkelijke vormgeving het boerenerf versterkt worden.

Ik hoop dat ik meer duidelijkheid heb kunnen geven over de cultuurhistorische waarden en de mogelijkheden tot herstel van de cultuurhistorische waarden van uw boerderij.

Met vriendelijke groet,

Ing. Anke Thijssen MA
Waardesteller monumentenzorg
Monumentenhuis Brabant